

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 11705/2022
26.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиле-противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Бранислава Китановић Башић, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Милош Павловић, адвокат из ..., ради измене одлуке о вршењу родитељског права, одржавања личних односа са дететом и издржавања, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 170/22 од 27.04.2022. године, у седници од 26.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 170/22 од 27.04.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици П2 220/2020 од 25.01.2022. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев. Ставом другим изреке, измењен је начин одржавања личних односа између туженог и малолетног сина, утврђен пресудом Основног суда у Суботици П2 711/2012, на начин наведен овим делом изреке. Ставом трећим изреке, тужени је делимично лишен родитељског права у односу на давање сагласности за давање путне исправе, за давање сагласности за промену места пребивалишта малолетног сина и за давање сагласности за његов излазак из земље. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев туженог да се стави ван снаге пресуда Основног суда у Суботици П2 711/2012, да се малолетни син туженом повери на самостално вршење родитељског права и уреди начин одржавања личних контаката са мајком на начин наведен овим делом изреке, као и да се мајка обавезе да доприноси издржавању малолетног сина са 18.000,00 динара месечно почев од дана подношења противтужбе па убудуће док за то постоје законски разлози. Ставом петим изреке, тужила је обавезана да сноси трошкове судске таксе на тужбу у износу од 1.900,00 динара, а тужени да сноси трошкове судске таксе на противтужбу у износу од 1.900,00 динара, и да парничне странке снесу трошкове таксе на пресуду у износима од по 950,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 170/22 од 27.04.2022. године, делимично је усвојена жалба туженог и преиначена првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље да се тужени делимично лиши родитељског права у делу права на давање сагласности за давање путне исправе за малолетно дете, за давање сагласности за промену његовог места пребивалишта и за давање сагласности за његов излазак из земље. У преосталом делу, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против другостепене пресуде у преиначујућем делу, тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. важећег Закона о парничном поступку - ЗПП и утврдио да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, ранијом правноснажном пресудом из 2012. године, малолетни син парничних странака, рођен ... године, поверен је мајци на самостално вршење родитељског права и уређен је начин одржавања контакта детета са оцем, који је функционисао тако што је дете отац виђао два пута месечно и свакодневно су одржавали телефонске контакте. Малолетни син парничних странака је живео са мајком, која је касније засновала нову брачну заједницу из које има двоје малолетне деце. Тужени је такође засновао нову брачну заједницу из које има двоје малолетне деце. Тужиља је почетком 2018. године донела одлуку да се са породицом пресели у ..., и да поведе малолетног сина парничних странака, са чиме се тужени није сагласио. Тужиља је малолетног сина у јуну 2018. године одвела у ..., са мађарском личном картом, за шта је тужени дао сагласност. Тужиља се са породицом одселила у ... септембра 2018. године, где је добила стални посао са зарадом од 2.300 евра, а њен супруг зарађује 1.800 евра месечно. У договору са туженим, њиховог малолетног сина је одвела у домаћинство туженог у ... на почетку 2018/2019. године, да би тамо боравио и похађао школу док се не донесе одлука у овој парници, у којој је тужиља поднела тужбу 22.05.2018. године. Утврђено је да је тужени власник аутосервиса, са месечном зарадом до 500.000,00 динара. У октобру 2018. године малолетни син парничних странака је у телефонским разговорима са мајком изразио жељу да живи са њом у ... . Према извештају Центра за социјални рад Стара Пазова од 16.11.2018. године, малолетни ВВ се добро адаптирао на нову средину и уклопио у вршњачку групу, отац се о њему стара на одговарајући начин и препознаје његове емотивне потребе, са очевом супругом се дечак добро слаже и има стабилан однос, а очева породица има одговарајуће материјалне и стамбене услове. Одржавање личног контакта дечака са мајком одржава се без потешкоћа, тако што мајка приликом боравка у ... проводи време са дететом у ..., а утврђено је да он тешко подноси одвајање од мајке и враћање у очево домаћинство. Према налазу и мишљењу тима стручњака органа старатељства, малолетни ВВ се код оца у домаћинству осећа добро, али га не доживљава као своју сигурну зону. Са мајком се чује свако вече, а у односу на место становања, он изражава жељу да живи са мајком у њеном домаћинству у ..., с тим што би распуст проводио са оцем. Мајчиног супруга, као и брата и сестру доживљава веома позитивно. У односу на промену места пребивалишта и одлазак у ..., он може да направи компарацију у односу

на садашње пребивалиште, свестан је наступања промене у његовом животу и спреман је да то прихвати. Према налазу и мишљењу судских вештака психијатра и психолога, оба родитеља су способна за вршење родитељског права, с тим што постоји већи степен емоционалне блискости у односу са мајком, па малолетни дечак испољава психичку патњу због раздвојености од ње, а промена места пребивалишта и пресељење у ... не би било штетно по његов даљи психофизички развој, с обзиром да он жели да живи у мајчином породичном домаћинству.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепеним пресудама је одбијен противтужбени захтев да тужени, као отац, самостално врши родитељско право над малолетним дечаком. По оцени Врховног касационог суда, у побјаном делу другостепене пресуде правилно је примењено материјлно право када је првостепена пресуда преиначена и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле да се тужени делимично лиши родитељског права у односу на давање сагласности за давање путне исправе за дете, за давање сагласности за промену места његовог пребивалишта и за давање сагласности за излазак малолетног детета из земље.

Наиме, ранијом правноснажном пресудом од 06.12.2012. године која је остала неизмењена, малолетни син парничних странака поверен је мајци на самостално вршење родитељског права. С обзиром на наведено, како то правилно закључује другостепени суд, тужиле као родитељ који самостално врши родитељско право може поднети захтев за издавање путне исправе без сагласности другог родитеља, у складу са чланом 29. став 2. Закона о путним исправама, којим је прописано да ће се путна исправа издати малолетном детету и без сагласности другог родитеља, ако захтев поднесе родитељ коме је одлуком надлежног органа за питање старатељства додељено старатељство над малолетним лицем. Када је у питању давање сагласности за излазак малолетног детета из земље, такође правилно закључује другостепени суд да тужиле као родитељу који самостално врши родитељско право оваква сагласност туженог није потребна, што произилази из одредбе члана 54. Закона о граничној контроли, којом је, између осталог, прописано да за прелазак државне границе малолетно лице држављанин Републике Србије до навршене шеснаесте године живота, када путује само или у пратњи другог лица које му није родитељ или законски заступник, мора поседовати оверену сагласност оба родитеља, ако заједнички врше родитељско право. У односу на пријаву и одјаву пребивалишта и боравишта за малолетно лице, из члана 4. став 3. Закона о пребивалишту и боравишту грађана произилази да пријаву и одјаву подноси родитељ који у складу са законом самостално врши родитељско право.

Из свега наведеног произилази да нису испуњени законски услови из члана 82. Породичног закона да се тужени делимично лиши родитељског права.

Супротно ревизијским наводима, то што тужени није био сагласан да се малолетни син парничних странака 2018. године пресели са тужилином породицом у ..., не представља несавесно вршење права или дужности из садржине родитељског права, нарочито имајући у виду да је тужиле, која по раније правноснажној пресуди самостално врши родитељско право над малолетним дететом, била сагласна да оно остане код оца приликом њеног пресељења у ..., као и да из цитираних законских одредаба произилази да јој као родитељу који самостално врши родитељско право нису потребне сагласности туженог за узимање путне исправе, пријаву промене пребивалишта и боравишта и излазак детета из земље.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић